Smittskydds-läkarföreningen

Datum
2021-12-18 38/2021

Till Socialdepartementet

Yttrande över:

Remiss av promemorian Vaccinationsbevis på serveringsställen och i andra verksamheter, smittskyddsåtgärder i långväga kollektivtrafik och förlängning av begränsnings- och serveringsförordningarna Dnr: S2021/07875

Sammanfattning av ärendet

I promemorian föreslås en möjlighet att använda vaccinationsbevis som smittskyddsåtgärd i verksamheter där risken för trängsel och smittspridning är särskilt stor, för det fall att det epidemiologiska läget i Sverige försämras och begränsningar är nödvändiga att återinföra. Förslagen innebär att serveringsställen, platser för fritids- och kulturverksamhet, handelsplatser och platser för privata sammankomster ska ges möjligheten att använda sig av vaccinationsbevis, enskilt eller i kombination med andra smittskyddsåtgärder. Därutöver föreslås att samma regelverk som för övriga verksamheter även ska gälla för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar samt för mässor.
Vidare föreslås ett återinförande av krav på smittskyddsåtgärder inom viss långväga kollektivtrafik och en möjlighet att använda vaccinationsbevis även där.
Det föreslås också en anpassning av förordningen (2020:527) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen till de förslag om ändringar i lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen som föreslagits i lagrådsremissen Fortsatt beredskap genom förlängd giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (S2021/07427). Slutligen föreslås att förordningen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 ska förlängas till utgången av maj 2022.

Yttrande

Det är välkommet att förordningen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 föreslås förlängas till utgången av maj 2022.

Postadress
Smittskyddsläkarföreningen
c/o Eva Melander
Smittskydd Skåne
Område smittskydd och vårdhygien
Region Skåne

Telefon
040-337181

E-post
eva.z.melander@skane.se

Webbadress
http://www.slf.se/smittskydd

Postadress: Jan Waldenströms gata 5, 20502 Malmö
Besök: Jan Waldenströms gata 5, Malmö sjukhusområde

På sidan 56 står följande, som alltså innebär att personer utan vaccinationsbevis inte skulle få tillgång till hälso- och sjukvård m.m.:
Verksamhetsutövaren ska se till att personer som inte kan uppvisa ett vaccinationsbevis inte får tillgång till följande verksamheter som ligger i köpcentrum, varuhus och gallerior:
I den efterföljande texten (sidan 60) framgår att avsikten är att personer utan vaccinbevis ska få tillgång till dessa nödvändiga verksamheter och det måste väl vara detta som är det korrekta. Texten på sidan 56 bör alltså korrigeras.
I denna promemoria görs därför bedömningen att användningen av vaccinationsbevis inte får innebära att personer som inte kan uppvisa ett vaccinationsbevis inte får tillgång till följande verksamheter som ligger i köpcentrum, varuhus och gallerior:

Viktigt att E-hälsomyndigheten kan utfärda vaccinpass även för dem som vaccineras i andra länder där detta klart kan bevisas.

Det är angeläget att personer som har en medicinsk kontraindikation för vaccination mot covid-19 kan tillförsäkras möjlighet att få intyg för undantag – och att denna rätt inte missbrukas genom att intyg skrivs ut utan vedertagen kontraindikation. Det måste finnas tydliga riktlinjer nationellt utformade vad som avses med kontraindikation mot vaccination mot covid-19 för att intygen ska vara trovärdiga. Intygen bör även kunna finnas digitalt med QR-kod för lättare hantering vid granskning av vaccinpass.

Det måste också så långt möjligt förebyggas att personer som granskar vaccinpass inte utsätts för hot eller påtryckning och om detta skulle ske får betydande juridiska konsekvenser.

Eftersom denna åtgärd är så genomgripande är det nödvändigt att utvärdera effekten av vaccinpass, om nödvändighet av vaccinpass kvarstår utifrån aktuellt läge och att detta görs frekvent och på ett demokratiskt transparent sätt.

Beredskap för att kunna möjliggöra vaccinationsbevis som smittskyddsåtgärd i flera verksamheter
Anges att det handlar om sådana verksamheter där trängsel kan uppstå. Covid-19 sprids främst vid nära kontakt och även tidsfaktorn är viktig. Serveringsställen, långväga kollektivtrafik och träningsanläggningar för vuxna borde därmed vara mer prioriterade miljöer jämfört med ex.vis handelsplatser där kontakterna får anses vara mer kortvariga.

Vaccinationsbevis bör endast få användas för att möjliggöra lättnader från andra restriktioner och bör kunna kombineras med andra smittskyddsåtgärder
Om smittspridningen och belastningen på hälso- och sjukvård når den nivån att ytterligare restriktioner blir nödvändiga, är det inte sannolikt att enbart vaccinationsbevis hjälper. Detta bör då kombineras med andra smittskyddsåtgärder.
De allmänna råd som redan nu gäller kring hur trängsel kan undvikas (oavsett om vaccinationsbevis används eller ej) behöver kommuniceras på ett tydligare sätt.
Det behöver tydliggöras i kommunikation till allmänhet och verksamheter vad som gäller enligt Förordning 2021:8 att den som anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning ska utforma lokaler, områden och utrymmen som anordnaren disponerar på ett sådant sätt att trängsel undviks och att deltagare kan hålla ett från smittskyddssynpunkt

säkert avstånd från varandra. I praktiken är/blir det otydligt vad som gäller då en verksamhet uppfattar att deltagarantalet inte behöver begränsas vid användande av vaccinationsbevis, men att det samtidigt i många situationer är svårt att hålla avstånd och undvika trängsel utan att deltagarantalet sänks.

Slutsats:
Med beaktande av ovanstående synpunkter stödjer Smittskyddsläkarföreningen förslaget.

För Smittskyddsläkarföreningen

Bengt Wittesjö	Eva Melander
Sekreterare	Ordförande